

ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΩΝΟΙΚΟ

ΤΡΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ ΣΤΑΛΟΓΩΤ
ΒΑΣΙΛΕΩΝΟΙΚΟΤΩΝ ΑΘΗΝΑΣ

ΦΥΛΛΟ 4ο * ΓΕΝΑΡΗΣ - ΜΑΡΤΗΣ 1981

Γραφεία: ΣΟΛΩΝΟΣ 125, ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ. 36.09.684

Η Τακτική Γενική Συνέλευση του Συλλόγου μας

Στις 18 του Γενάρη έγινε η χρονιάτικη Γενική Συνέλευση του Συλλόγου μας στην αίθουσα του 'Αγ. Γεωργίου Ν. Ιωνίας, Παραβρέθηκαν τα μέλη του Συλλόγου και αρκετοί φίλοι. Μετά το κόψιμο της πίτας, που γράφουμε σ' άλλη στήλη, έγινε απολογισμός από

τόν γραμματέα του Συλλόγου Γ. Κουλουρούδη. 'Ο όμιλος της αναφέρθηκε στις δραστηριότητες του Συλλόγου που έγιναν από τότε που πέρασε και που επιγραμματικά είναι οι παρακάτω:

'Ο 'Αποκριτικός χορός και η συνστοίση στο κέντρο 'Α-

νεστη, ή μεγάλη έκδρομη στη Χίο και το χωριό μας τις μέρες του Πάχα, έκδρομη στο Ναύπλιο — 'Επίπεδρο στο κολοκάρι, 'Εξέδους τριήμερη εφημερίδα κι έστειλε γράμματα σε συγχωριανούς μας στο εξωτερικό. Βοήθησε στο να σταθούν χρήματα (100.000) για

την παιδική χαρά που θα γίνει στο χωριό μας. Ξεκίνησε την διαδικασία για την Έγκριση των σχεδίων που έτοιμασαν οι μηχανικοί Καρασούλης και Σουκέρης και την υπέβαλε στον Ε.Ο.Τ. Δέχθηκε με μεγάλη χαρά την προσφορά του μέλους του Κωνσταντού Θεοφιλή να μοράσει δώρα, προϊόντα της βιοτεχνίας του στα παιδιά του χωριού.

Άντας κι άλλος λιγότερο σημαντικές δραστηριότητες ήταν ο απολογισμός του Δ.Σ.

Συνεχίζοντας ο όμιλος είπε ότι όλα αυτά έγιναν με την θερμή συμπαράσταση και βοήθεια όλων σχεδόν των μελών του συλλόγου, που σε κάθε κάλεσμα του Δ.Σ. έβιαν το παρόν τους.

Τέλος κάλεσε όλους να συνεχίσουν να βοηθούν το Δ.Σ. για το καλό του μικρού μας χωριού και όλων των Βασιλειωνοίκων.

Μετά έγινε ο οικονομικός απολογισμός και η έκθεση της εξελεγκτικής επιτροπής για τα έσοδα και έξοδα του Συλλόγου. Ήσαν τόν λόγω αρκετά μέλη και αναφέρθηκαν στη δουλειά του Συλλόγου. Τέλος η Συνέλευση έγκρισε τον απολογισμό του Δ.Σ. και το άφησε από κάθε οθόνη για το χρόνο που πέρασε.

ΤΟ ΚΟΨΙΜΟ ΤΗΣ ΠΙΤΑΣ

Την Κυριακή, 18 του Γενάρη, ο σύλλογός μας έκοψε την Πρωτοχρονιάτικη πίττα. Ήταν μία ώραία εκδήλωση με πολύ χιτώτικο χρώμα.

Την γευστική και καλοφτιαγμένη πίττα, που έφτιαξε η κυρία Σωτηρία Ν. Θρουβέλια, έκοψε ο πρόεδρος του συλλόγου μας κάτω από τή χειροκροτήματα των συγχωριανών μας. Τυχερή ήταν η κυρία Σειφίρα Κωτσάλα, που βρήκε το νόμι-

μο και μαζί με το δώρο του συλλόγου κέρδισε και μία κούκλα προσφορά του κ. Κ. Θεοφιλή.

Κατά την διάρκεια της γιορτής ανακοίνωσαν και μαγειροφωτισμένα συγγράμματα από την γιορτή που διοργανώθηκε από χριστουγεννιάτικους Χριστουγεννιάτικους. Με το κέρασμα των ποτών τέλειωσε η γιορτή και άρχισε η Γενική Συνέλευση, που γράφουμε σ' άλλη μας στήλη.

ΤΟΥΡΚΙΚΑ ΑΕΡΟΠΛΑΝΑ ΠΑΝΩ ΑΠΟ ΤΗ ΧΙΟ

Τουρκικά αεροπλάνα πέταξαν πάνω από τή Χίο παραβιάζοντας επανηλλεμένα τόν ελληνικό έναεριο χώρο. Οι ένεργειες αυτές τών «αμικιακών» καθώς κι εκείνες τού περασμένου Νοέμβρη, και μάλιστα μετά τήν επανένταξη μας στο στρατιωτικό σκέλος τού ΝΑΤΟ δείχνουν σαφώς, ότι η χιωνία τού 'Εμβρέν προσπαθεί

να δημιουργήσει τετελεσμένα γεγονότα για τή καθεστώς τού εναερίου χώρου τού Αιγαίου. Ή κυβέρνηση πρέπει να διαμαρτυρηθεί έντονα στή χιωνία τής Τουρκίας και να τήν καταγγείλει διεθνώς, όπως έχει να τής συμπαράστανται, όπως έγινε στή Συμβολή τής Εθρόνης στή ελίση ή μόνη χώρα που δέν τήν καταδικάσκει.

ΓΙΑ ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΩΝΟΙΚΟ ΜΕΣΩ ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ

Μετά τήν κατάργηση τού απογευματινού Λεωφορείου από τήν χώρα για τήν Χίο τού ΚΤΕΑ Χίου επιβίωσε κι άλλη ευκαλιγία για τούς Βασιλειωνοίκους. Τό τελευταίο δρομολόγιο τών 8 από τή Χίο θα πηγαίνει πρώτα στο Νεοχώρι και στήν επιστροφή μέσω τού Γκαζίου και 'Αγίου Σιδέρου θα πηγαίνει στο χωριό και στή συνέχεια στους Βαδύλους, ούτε λίγο ούτε πολύ τά έξι χιλιόμε-

τρα γίνονται δώδεκα και ή ταλαιπωρία διπλασία. Θά θέλαμε να ρυθίσουμε τούς άρμόδιους και τήν Νομαρχία αυτό είναι τó ενδιαφέρον τούς για τήν άκρική περιοχή και τόσο μεγάλο θά είναι τó κέρδος που θα άξίζει να ταλαιπωρούνται οι κάτοικοι δύο χωριών κάνοντας αυτή τή Διαδρομή; Φυσικά δέν περιμένουμε άπάντηση όπως πριν έλαχε και για τά άλλα θέματα που θέσαμε μέχρι τώρα.

ΕΚΔΡΟΜΗ ΣΤΑ ΣΤΕΙΡΑ

Τήν Κυριακή '24 Μάρη ο Σύλλογός μας μαζί με τόν Σύλλογο 'Ελλατοσύν διοργανώθηκε έκδρομη στα Στεία 'Εβοδίας. Ή τμήν τού εισιτηρίου είναι 250 δραχμές τ' άτομο. Ή άναχώρηση θά γίνει στις 7 π.μ. από τήν πλατεία Κάνιγγος (μπροστά στο ύπαισιον) και από τόν 'Ηλεκτρικό Σταθμό 'Αμαρουσίου.

Στήν ώραία παραλία τών Στείων εκτός από τó μπάνιο μπορείτε να χαρείτε και «βαρκάδα» καθώς και να διασκεδάσετε στίς ταβέρνες τής παραλίας. 'Οποιοσ θέλει μπορεί να πάρει φαγητά μαζί του, υπάρχει άνετος χώρος για έγκομηση.

'Επειδή δέν θά γίνει άλλη ε τ β ο π ο ι η σ η, για δ αποκαθήριστε πληροσφαιρα και για κλειστού θέσεων να απευθυνθείτε εις τά μέλη τού Δ.Σ.

ΤΟ Δ.Σ.

'Ο χορός τού Συλλόγου

Μεγάλη επιτυχία σημείωσε ο χορός τού Συλλόγου μας παρά τήν αναγκαστική μετάθεση τής ημερομηνίας λόγω τών σερβίων. Διακόσιοι και πλέον συγχωριανοί και φίλοι διασκεδάσαν με τó πλούσιο καλλιτεχνικό πρόγραμμα τού Κέντρου που κράτησε πέρα από τήν κανονική τού ώρα. Τά τραγούδια και οι νργαζτικοί χοροί κάλυψαν τó μεγαλύτερο μέρος από τó πρόγραμμα. 'Ολοι ένθουσιασταν με τó τραγούδι τού κ. Θεοφιλή που έγραψε και ημπορεί ο έτος ο ρυθμό συμπορεύ για τó Βασιλειωνοίκων.

Μεγάλη επιτυχία είχε και ή κλήρωση πολλών δώρων που πρόσφεραν ένθενικά μέλη και φίλοι τού Συλλόγου και απέδωσαν στο σύλλογο 50.000 δραχ. 'Ετσι ο αποκριτικός χορός μας — που λίγο έλειψε να γίνει Πασχαλινός — άν και δέν είχε τήν συμμετοχή που θά θέλαμε, ένισχυσε σημαντικά τά οικονομικά τού Συλλόγου.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΟΜΟΝΩΔΙΑΣ ΧΙΑΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ

Πειραιώς 37—39
Τηλ. 32.15.669

ΠΡΟΣ

Τά Χιώτικα Σωματεία 'Αττικής.

Σας γνωρίζουμε ότι με τήν 277/81 απόφαση τού Πρωτοδικού 'Αθηνών έγκρίθηκε τó καταστατικό τής ομοσπονδίας μας. Ή προσηνική Διοικούσα 'Επιτροπή συγχροτήθηκε σε όση με πρόεδρο τόν κ. 'Ισίδωρο Παντελάρο άντιπροτ. τόν κ. 'Αναστ. Τριπολίτη γεν. γραμ. τόν κ. 'Ιωάννη Κουλουρούδη ταμία τόν κ. 'Ιωάννη Σίσκο

και μέλη τούς κ.κ. Γεώργιον Φράγκον, Παναγιώτη Βασιλά Διμητρίου Σωτηράκη, 'Ιωάννη Βορριά και τήν δ. 'Αννα Ντούλακη.

Στήν πρώτη τής συνεδρίαση ή Δ.Ε. αποφάσισε τά παρακάτω:

1) Τήν προκήρυξη εκλογών για τήν ανάδειξη Δ.Σ. Οι εκλογές θά γίνουν στις 13 Ματου και ώρα 6.30 π.μ. στήν αίθουσα τού Πολιτιστικού Συλλόγου Πειραιά όδός Παλαιολόγου 11 Τερψιθέα. 'Ετσι μέχρι τίς 30 'Απρι-

λιου όλα τά Χιώτικα Σωματεία να γνωστοποιήσουν στήν ομοσπονδία τά όνόματα τών αντιπροσώπων τούς που θά πάρουν μέρος στήν πρώτη συνέλευση και στίς εκλογές για τó Δ.Σ. τής ομοσπονδίας. ΄Υπενημιζούμε ότι οι σύλλογοι που στίς τελευταίες εκλογές τούς ψηφισαν μέχρι έκαστο μέλη θά στείλουν τρέψ αντιπροσώπους στή συνέλευση μέχρι διακάσια μέλη τρέψ αντιπροσώπους και έν ψηφισαν πάνω από διακάσια μέλη πέντε αντιπροσώπους. ΄Η χρονιάτικη εισφορά είναι πεντακόσιες δραχμές κάθε άντιπρόσωπο.

Οί αντιπροσώποι για να μπορούν να ψηφίσουν πρέπει ο Σύλλογός τούς να είναι ταμειακά τακτοποιημένος και να είναι εφοδιασμένοι με έξουσιοδότηση τού Δ.Σ. τού Συλλόγου βάσει τού σχεδίου που σας στέλλουμε.

2) ΄Η Δ.Ε. αποφάσισε επίσης να γιορτάσει τήν γιορτή τού 'Αγ. 'Ισίδωρου τήν Κυριακή 17 Ματου στο Χιώτικο Μοναστήρι τού 'Αγ. Μηνά στήν 'Ανάσθα 'Αττικής, παρακαλούνται τά Διοικητικά Σωματεία τών Συλλόγων να ένθουσιασταν τά μέλη τούς να στείλουν στή Πρώτη εκδήλωση τής ομοσπονδίας που θέχει καθαρά Χιώτικο Χρώμα.

Μέ φιλικούς χαιρετισμούς Γιά τήν Δ/ση 'Επιτροπής 'Ισίδωρος Παντελάρος 'Ο Γεν. Γραμματέας 'Ιωάννης Κουλουρούδης

ΧΙΩΤΗΣ Ο ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ

Γράφει στο παραμένο φύλλο τής έφημερίδας μας ότι δόθηκε πανηγυρικά ή πρεμιέρα τού έργου «ΔΑΒΙΑ» μέσα σέ γενική συγκίνηση και άναγώρηση πολλών κοινών μεταξύ Χιωτών και τού άγνωστου συγγραφέα, για τόν όποιο λέγαται ότι ήταν Χιώτης λιγός.

Τό έργο είναι δαθμένα έπηρεασμένο από τή Δυτική Τέχνη (μουσική και θεατρική) τής εποχής του, γράφτηκε δέ σαν προπαγανδιστικό καθολικό έργο. Θέλει δέ τήν εύκαιρία στο συγγραφέα του, παρανατάζοντας τó στη Χίο να πλουτίσει τó καθολικό ποίημα με όρθόδοξους τούς όποιους θά προσλάβει. 'Απ' τή σκοπία αυτή ή «ΔΑΒΙΑ» είναι έργο πολιτικό. ΄Η πατριωτική πνοή τού συγγραφέα όμως, μάς δίνει ένα έργο

λυρικό, με χιμιώδη λαϊκή γλώσσα, με έλοζώντα κομικό διάλογο και με μέν νεοελληνική δραματολογία.

Λίγο ηρωϊκό κίτρισμα, λίγο μαρκόσ όπερα, λίγο ήθολογία και λίγο μουσείο, πλακωμένα όλα με τó λαϊκό Χιώτικο γλωσσικό ιδίωμα, τή Χιώτικη διάλεκτο τού 18ου αιώνα αποτελούν μέν μοναδική παλιά αϊγαίοπελαγονική δραματολογία.

'Ο συγγραφέας τού έργου πιθανολογείται ότι όνομαζόταν Θωμάς Βελάστης. ΄Υρωτίτες τού 18ου αιώνα. Τό έργο σόθηκε χάρη στο άντιγράφο τού Βασιλά Βερνιάση και έφτασε σε μέν μέσω τού φίλλογού — έρευνητή Θωμά Παπαδόπουλου τού τó έζησπε τó 1961 από τίς βιβλιοθήκες τής Ρώμης.

'Οσοι επιθυμούν να προσφέρουν οικονομική δόνηθεια για τó «ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΝΟΙΚΟΥ» μπορούν να άπευθυνθούν στή μέλη τού Διοικητικού Συμβουλίου τού Συλλόγου ή να καταθέτουν άπ' εθείας στο Ταχ. Ταμειστήριο ('Αριθμ. Λογαριασμού Ταχ. Ταμειστήριου 6764908).

Δολ. 40,30

«ΜΙΑ ΘΥΣΙΑ ΠΟΥ ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ ΠΟΤΕ ΝΑ ΞΕΧΑΣΟΥΜΕ»

Οι Χιώτες γενναίοι και ηρωικοί για τη λευτεριά που λατρεύουν, γρήγορα τη δράση και τη δόξα των άλλων νησιών και περιοχών της Ελλάδος που τιμούν από πάνω τους τον Τούρκο Κυβέ.

Αποφασισμένοι λοιπόν με πρωτοπόρους τους πιο τολμηρούς και με αρχηγό τον Αντώνη Μπουρνιά, που ήταν παλιά λοχαγός του γαλλικού στρατού, να επαναστατήσουν και αυτοί, και να ελευθερώσουν το νησί τους, Ώλησαν γι' αυτό το λόγο από τον Δημ. Υψηλάντη στην Έλληνική Κυβέρνηση πλοία και στρατό, για τις επιχειρήσεις τους. Με η Κυβέρνηση έβρινε πώς έθεσε επιχρήση δεν ήταν κατορθωτή, επί πλέον δε έπεσε να μείνει στη Χίο μόλις ατέλει και στρατός και αυτό θα αποδειχόταν τα Έλληνικά στρατεύματα.

Οι Χιώτες όμως δεν συμβιβάστηκαν με τη γνώμη της Κυβέρνησης και με αρχηγό το Μπουρνιά, πήγαν στη Λέσβο και συμφώνησαν με τον αρχηγό του νησιού Λυσιόδοτο Λογοθέτη, να πάρει Σαμουϊκό στρατό — που τότε ήταν έτοιμος να επιτεθεί ενάντια στις Τουρκικές συγκροτήσεις στην Έρσο — και να κάνει απόβαση στη Χίο.

Τον έπεισαν λέγοντας του πως το κάστρο της πόλης εύκολα θα παρθεί και πως οι κάτοικοι είναι έτοιμοι να ξεστρακωθούν.

Ο Λογοθέτης δεν συμβούλευσε την Κυβέρνηση κι οδήγησε τη δύση του στόλου των άλλων νησιών. Κι' έτσι στις 10 του Μάρτη μέρα Σάββατο 38 Έλληνικά πλοία και 2.500 άνδρες αποβιβάστηκαν στο νησί τους χωρίς να συναντήσουν αντίσταση έλλοιαν τους Τούρκους στο κάστρο και πήγαν στην πόλη. Έσκυαν μάλιστα και δοξολογία στη Μητρόπολη.

Κάποια αταξία όμως παρατηρήθηκε από μέρος του δικαίου στρατού του Λογοθέτη. Οι κάτοικοι έγιναν επιφοβητικοί.

Τά όπλα δεν ήταν επαρκή... Τά πολυμορφία γρήγορα φάνηκε πως θα τελειώσουν.

Τά κανόνια δεν μπορούσαν να κάνουν ζημιά στη φρουρά του κάστρου δυστυχώς κάτι, που άρχισε με τόσο ένθουσα κολά, δεν προχωρούσε καθόλου καλά.

Τους όμως, το τέλος να μίν ήταν τέτοιο, αν οι δύο αρχηγοί Μπουρνιά και Λογοθέτης δεν άρχιζαν να φιλικοῦν για τὰ πρώτα.

Ο Ιος ένθουσιασμός των κατοίκων μεταβλήθηκε σε φόβο. Πολλοί μαγεύοντας το κακό τέλος, άρχισαν να φεύγουν.

Η πόλη ήδη είχε πλημμυροφθεί τα γεγονότα και μη συγχωρώντας στους «εχθρικούς» όποις τους αποκάλεσε Χιώτες τὸ Έργαγμα νὰ θέλουν τὴν λευτεριά τους, έτοιμασε τὴν ἐκδίκηση.

Ζήτηση και στέλθηκαν στην πόλη πρόκριτοι Χιώτες, Σουλῆτες, Ροδοναγκάδες, Ρέλλης, που τους κράτησε, σὴν ἔμηνους και ἀργότερα τους εξετάλεσε...

Στὴ συνέγεια, δέταξε τὸν ναυαρχο Καρῶ. Ἄλλῃ νὰ πλεύσει σὸ νησί και νὰ τιμωρήσει παραδειγματικά τους Χιώτες.

Τρίαντα τέσσαρα, κατ' ἄλλους σαράντα ἔξι πλοία, γεμάγάλη Πέμπτη, Τὴ νύχτα μετὰ τὰ ἔμηνους σὴν στρατό που τὰ πήραν ἀπ' τὸ Τεσσερὶ φάνηκαν σὸ στενά Χίου—Μ. Ἄστας στις 30 του Μάρτη—Με-

ἀπὸ κανονιοβολισμοῦ ἔγινε ἡ ἀπόβαση.

Τὰ μετέπειτα εἶναι γνωστά. Οἱ Σάμοι ἔφυγαν σὸ ἔσωσερικὸ του νησιού με τὸς ἀρχηγούς τους, ἀφήνοντας τους Χιώτες σὸ ἔλεος του Θεοῦ.

Οἱ κάτοικοι καταλήφθηκαν ἀπὸ πανικό. Κι ἔτσι ἄδικα... Με πρωτοφανῆ μανία οἱ Τούρκοι μπήκαν στην πόλη ζυγώνοντας με πάθος θήματα.

Πίσωτα δὲν τὸς συγκράτησε ὅτε τὸ θέαμα τῶν ἀνήμερων γερσόνων, ὅτε οἱ ἀπελιτισμένες κραγιές τῶν νεαρῶν μανάδων, ὅτε τ' ἀπονήρακα ἐλέμματα και τὰ χαμῆγλα τῶν ἀθῶνων βροσῶν που ἔσφιγγαν στην ἀγκαλιά τους... Ἐπιπλέον, ἄμετρες που ἐπέζησαν πὸς πολλά ἀπ' αὐτὰ τὰ πέντανα μὴ ἀντέχοντας τὰ φρικτὰ μαρτύρια, ἀποκάλυψε σὸν ἔγθρο ἕνα ἄνοιγμα μυστικὸ που εἶχε τὸ φρόσριο...

Οἱ Τούρκοι — ἀναδρόμι και ὄσμολοι — συνέλαβαν μὴ γυναικία ἀπ' τὸ χωριὸ Καθὼς λέγεται τὴ θαύσαναν κι' ἐκείνη μὴ ἀντέχοντας τὰ φρικτὰ μαρτύρια, ἀποκάλυψε σὸν ἔγθρο ἕνα ἄνοιγμα μυστικὸ που εἶχε τὸ φρόσριο...

Ἀπὸ και μῆτχαν οἱ Τούρκοι και ἐπακολούθησαν νέες σφαγές και βιαιότητες, μαρτυρίες γιὰ τὸ «φθῆλὸ ἔπιπεδο του πολιτισμοῦ τῶν ἀγάθων».

Τότε οἱ Χιώτισσες περιφρασκες μ' ἀδούλωτη ψυχὴ γράφουν μὴν ἀκόμη ἔνδοξη οὐλδα στην ἱστορία του νησιού. Με τὰ θαυδία...

Τότε οἱ Χιώτισσες περιφρασκες μ' ἀδούλωτη ψυχὴ γράφουν μὴν ἀκόμη ἔνδοξη οὐλδα στην ἱστορία του νησιού. Με τὰ θαυδία...

Οἱ Ἀνάδοτοι γρημῶνισσε σὸ αἶμα που ἔβαλε τὴ γῆ και

που ὄλλῃε κάθε φορά τὴς Ἐλληνικές καρδιές όταν πρόκειται νὰ ὑπερασπιστοῦν τ' ἅγια χώματα τῆς πατρίδας μας και πὸς θὰ τὴς ὄλλῃσε ἐναντί ὅποτε χρειαστεί νὰ ἀντιμετωπίσουν δυνάμεις εἰσβολῶν, ὅπως τότε τὴς ἀνεμεις δυνάμεις τῶν Τούρκων.

Μὰ ὅτι δὲν κατάφερε τὸ Τούρικο βόλι που ἐκτοβουῶταν ἀπὸ χεῖρα κορμιῶν χωρὶς καρδιά, κορμιῶν που χωρὶς πρῶ τουβουλία καταβυθῶνταν σὴν μωρινότες τὸ κατάφερε ἡ «προδοσία» μὴ πρόδοια που δὲν ἦταν θελημένη...

Οἱ Τούρκοι — ἀναδρόμι και ὄσμολοι — συνέλαβαν μὴ γυναικία ἀπ' τὸ χωριὸ Καθὼς λέγεται τὴ θαύσαναν κι' ἐκείνη μὴ ἀντέχοντας τὰ φρικτὰ μαρτύρια, ἀποκάλυψε σὸν ἔγθρο ἕνα ἄνοιγμα μυστικὸ που εἶχε τὸ φρόσριο...

Ἀπὸ και μῆτχαν οἱ Τούρκοι και ἐπακολούθησαν νέες σφαγές και βιαιότητες, μαρτυρίες γιὰ τὸ «φθῆλὸ ἔπιπεδο του πολιτισμοῦ τῶν ἀγάθων».

Τότε οἱ Χιώτισσες περιφρασκες μ' ἀδούλωτη ψυχὴ γράφουν μὴν ἀκόμη ἔνδοξη οὐλδα στην ἱστορία του νησιού. Με τὰ θαυδία...

Τότε οἱ Χιώτισσες περιφρασκες μ' ἀδούλωτη ψυχὴ γράφουν μὴν ἀκόμη ἔνδοξη οὐλδα στην ἱστορία του νησιού. Με τὰ θαυδία...

Οἱ Ἀνάδοτοι γρημῶνισσε σὸ αἶμα που ἔβαλε τὴ γῆ και

γνώμα μῆτια τους στηλομένη σὸν ὄριζοντα, περιμένοντας νὰ φανε καρδὶ νὰ τους πάρει.

Ἄν αὐτὰ τὰ καράδια (ἐλληνικά και ἔβνα πολεμικά) δὲν εἶχαν ἀπὸ ἑλλειψὴ χρημάτων τόσο πολὺ καθυστερήσει, ἴσως ἡ τήχη του νησιού νὰ ἦταν διαφορετικὴ, ἴσως τὰ θήματα λιγώτερα...

Τρίαντα χιλιάδες Χιώτες σκοτώθηκαν ἡ πουλήθηκαν σὸ

σκληδοπάζαρα τῆς Ἀνατολῆς.

Τρίαντα χιλιάδες μάρτυρες... Μάρτυρες μὴς θύσας που συγκίνησε και τὸς πιο σκληροῦς τότε στην Ἐρσόνη και ἔγινε ἀφορμὴ ν' ἀνάξει τὸ φιλελληνικὸ κίνημα. Αὐτὴ τὴ θύσια που μὴντα μεγάλους καλλιτέχνες (Ἐλληνας και ἔξωνοι) ἐνέπνευσε και εἶναι δοξημένη μέσα ἀπὸ ποιήματα και ζωγραφικὰς πίνακες, δὲν θὰ τὴ ξεχάσουμε ποτέ.

Δὲ πρέπει νὰ τὴν ξεχάσουμε.

Καὶ σὴν Ἐλλάδα, σὴ Χιώτες ἀπόγονοι αὐτῶν τῶν ἀθῶνων μαρτύρων τῆς Τούρκικης θηροφασίας, ὀρκίζομαστε πὸς ποτὲ δὲ θὰ ἐπιτρέψουμε σὴ κανέναν ἔγθρο προαῖου ἡ νῆο νὰ πολλέμε με τ' ἄνομο πένταμα του, τὰ ἔργα και χλιποσταμένα μ' αἶμα θήματα τῆς μικρῆς με λέβεντικῆς Χίου μας.

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΣΕΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΧΙΟΥ

«Ήταν ἡμέρα Κυριακὴ 22 του Μάρτη μέρες ἔγινε σεισμός Χίο—Τεσσερὶς ἔγθρη...»

Μ' αὐτὰ τὰ λόγια ὁ λαϊκὸς ποιητὴς ἀρχίζει τὸ τραγοῦδι που ἐξιστοροῦσε τὸ φροβρὸ σεισμοῦ ὁ ὅποιος ἔγινε πρὶν 100 χρόνια ἀκριβῶς Κυριακὴ 22 Μαρτίου (6 Μάρτη) σάββατο, μέσος δὸ χρόνια γιὰ δευτέρη φορά, μωραῖος μῆνας γιὰ τὸ νηῖ μας) 1881 και πὸς κατέστρεψε τὴ Χίο και τὸν ἀντικρὸν Ἰσσεμῆ.

Ἐτσι στις 22 Μαρτίου 1881, μέρα Κυριακὴ πάλι, ἡ Χίος εἶχε μὴν ἄλλη ἔπεισο ἐξ ἴσου ἡλιθερῆ μ' αὐτὴ τῆς «μεγάλης θαύσιας».

Ἀπ' τὴ Πέμπτη λένε ὁ σάρανός ἦταν κόκκινος και ἡ θάλασσα ἔφρασε περίεργα... σὴν γόρραξ. Καὶ τὴν Κυριακὴ 22 του Μάρτη, τὸ χωριὸ μας, χτυπήθηκε ἡλιθερῆ ἀπ' τὴν ὄρη τῶν ἔγκλαδων. Πολλοὶ νεκροὶ και τραυματίες, ἀπέφερα τὰ χαλά-

ματα. Κι ἂν ὁ σεισμός γίνεταν λίγες ὥρες πρὶν, τὰ θήματα ἔθταν πολὺ περισσότερα, γιατί—καθὼς ἦταν Κυριακὴ—σὸν Ἄγιο—Γεώργιο που γερμῶνιζε ἐλῶσται, εἶχε ἔγινε κάποιο μνημόσυνο τὸ πρὶν και τὸ παρακολούθησε σθεδὸν ὄλο τὸ χωριὸ.

Καὶ πάλι ὅμως, ἔξωριμε οἱ νεκροὶ ἦταν ἀκριβῶς και δευτέρη φορά, μωραῖος μῆνας γιὰ τὸ νηῖ μας) 1881 και πὸς κατέστρεψε τὴ Χίο και τὸν ἀντικρὸν Ἰσσεμῆ.

Ἐτσι στις 22 Μαρτίου 1881, μέρα Κυριακὴ πάλι, ἡ Χίος εἶχε μὴν ἄλλη ἔπεισο ἐξ ἴσου ἡλιθερῆ μ' αὐτὴ τῆς «μεγάλης θαύσιας».

Ἀπ' τὴ Πέμπτη λένε ὁ σάρανός ἦταν κόκκινος και ἡ θάλασσα ἔφρασε περίεργα... σὴν γόρραξ. Καὶ τὴν Κυριακὴ 22 του Μάρτη, τὸ χωριὸ μας, χτυπήθηκε ἡλιθερῆ ἀπ' τὴν ὄρη τῶν ἔγκλαδων. Πολλοὶ νεκροὶ και τραυματίες, ἀπέφερα τὰ χαλά-

ήταν τραμερὴ. Συγχωριανοὶ μας που ὄρθησαν τὴν ὥρα τὸ σεισμοῦ νὰ γυρῶννε σφῆραλακα, εἶπαν πὸς τὸ χωριὸ πὸς μακριὰ φαίνονταν νὰ κουνιέται και ἕνα σῆνορο σὸνῆς εἶχε σπασθεῖ πάνω ἀπ' τὴ θέση του.

Τὰ θήματα ἔγιναν γρήγορος και συστηματικῆς περιθάλψης, τὸς δὲ βαρὶ τραυματισμένους μετέφεραν γιὰ νοσηλεία σὸ Γαλλικὸ Νοσοκομεῖο Σμῆνης. Αὐτὴ λοιπὸν τὴ τόσο φροβρὴ δὸνηση οἱ Χιώτες ἐπὶ πολὺ δὲν ἔξωρατιες μετὰ, τὴ χαρακτῆρῶν με τὴ λέξη «καταστροφὴ». Μάλιστα τόσο ἀντικρὸ εἶχε σὸς φυχῆς τους, ὅτε σὴν μέρα αὐτὴν χεῖρο ἔγινε σχολικὴ ἄργια. Ἐπίσης γίνεταν και θηαδικὸ μνημόσυνο.

Ἡ θήμησή μας λοιπὸν στρέφεται και σ' αὐτὸ τ' ἄθῶνα θέματα τὸ ἔγκλαδου εὐλοκάει και εὐχῆσαστε κανένας γὰς πῶνο σὴν τῆ, νὰ μὴν νηροῖσε ποτὲ ἔγθρη τὴ μανία τὸ «φρακτικὸ μνημόσυνο γίγαντα».

K.B.

ΧΙΟΣ ΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗ ΧΙΟ...

Όραιο νησί! Και λέγοντας μονάχα τ' όνομά σου με περιχούν τ' ανόθηνα και τὰ ροδὸσταμά σου γεμίζουσι οἱ παλάμες μου με γιοσεμῶ ἀνθίμοινο, σφοδαῶν ἀν' τὴ μούσθη σου τὸ μάτι μθειομένο και ὄκουν τ' αὐτὰ μου ἕνα παλιὸ τραγοῦδι ἀγάλη-ἀγάλη τραγοῦδι γιὰ τὴς Χιώτισσες που πλένουν στ' ἄκρο-γιάδι και δειχνοντας ἀσθῶστα τὸν ποδοστράγαλό τους, κάνουν τὸς ναῦτες που περνοῦν νὰ χάνουν τὸ μου-λό τους.

Όραιο νησί! Ἄν δὲ φόρεσεσ σαφνὸκλαρα σου φτῶ-νει.

γιὰ δόξα σου τὸ ἀκάνθηνο του μαρτυρίου στεφάνι.

Τὰ γιοσεμῶ κόκκινισαν σὸ χρόνο τῆς σφαγῆς σου πίνοντας αἶμα ἀντὶ νεροῦ σὸν ρημγαμένη γῆ σου.

Τὰ χελιδόνια πέρασαν χωρὶς νὰ σταματήσουν μὴ ἔβροντας σὸ χολασμό που τὴς φωλιές νὰ χτίσουν, κι οἱ ναῦτες που Ἐστρέλλανες Ἐσανγυρῶντας πάλι

Γ. ΔΡΟΣΙΝΗΣ

μυροβόλου νησιού μας, μαζεύ-τηκαν ὄσοι κατάφεραν νὰ γλυτώσουν ἀπ' τὸ σπαθὶ και τὴ φωτιά.

Μὰ σ' ἕνα ἀπ' αὐτὰ τὰ ἄρει-α χωριὰ τῶν ἀπομακρυσμένων θρωικῶ Ἄνάδοτο ἦταν γραμμῆ-νο νὰ παιχθεῖ καινούριο δρά-μα.

Στὸ παλιὸ κάστρο του χωρι-οῦ ἔχουν κλειστέι πολλοὶ Χιώτες πολεμιστές και πάρα πολλὰ γυναικοπαῖδια. Τὸ φροβρὸ εἶναι ἱσχυρὸ, θεωρεῖται ἀ-πρόθηγο... Νουθῶν ἀσφάλεια.

Κι ἔς χάσει κάτο οἱ γρεμῶς. Μὰ οἱ Τούρκοι φθάνουν ὡς ἐκεῖ ἠθῆλὰ και πολιορκοῦν τὸ κάστρο... Οἱ Χιώτες ἀντισέ-κωνται με δύναμη λιονταρίσια. Τὴ λιονταρίσια ἐκείνη δύναμη

Ἡ γῆρα και ὁ κάμπος, στὴ γῆρα, πρωτεύουσα του νησιού μας, ἔβρονταν οἱ Ἀγ-μῶσις ὑπεροσῆς, ἡ Διοίκηση και ἡ Μητρόπολη. Ἄπ' ἔθῶ γίνονται οἱ ἀεροπορικῆς και οἱ περισσότερες θαλάσσιες ἐπικοι-νωניות με τὸν ἔξω κόσμο. Ἐ-δο εἶναι τὸ κέντρο ἔμποριου και βιομηχανίας του νησιού.

Μέσος σὴ γῆρα ὄπηξε κατὰ τὴν ἀρχαιότερα ναὸς τῆς πολιοῦχου Ἀθῆνας, με μαρι-ρίνα ἀγάμματα τῆς θεῆς πάνω σὸ θρόνο. Ἐπίσης θέατρο και ναυσταθμὸ γιὰ 80 πλοία. Τὸ ἀρχαῖο λιμάνι βρισκῶταν σὴ θέση του σημερινῶ Φρουρίου. Κέντρο πολιτισμοῦ και εὐημε-ρίας, που τὸ ἐπιβεβαιώνουν τὰ διάφορα ἀρχαῖα εἰρήματα ἀπὸ ἀνασκαφῆς και ἔβροντες ἀπὸ τὸ 1913 μέχρι σήμερα.

Στὸ κέντρο τῆς πόλεως βρι-σκειται ἡ μεγάλη πλατεία Βου-νακίου, ὁ κήπος με τὸ ἀγαλμα του Κων/ου Κανάρη — ἔργο του Μιχ. Τάπρου.

Τὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσειο, κοντὰ σὸ λιμάνι, τὸ Κάστρο, κέντρο τῆς πολιτικῆς και στρα-ποικτικῆς Διοικήσεως τῆς Χίου κατὰ τὴν ἐποχὴ του Μεσαι-ων.

Ἀπ' τὴν πλατεία Βουνακίου ἀρχίζει με κατεύθυνση πρὸς τὸν ἄλλο ὁ παλιὸς ἔμπορικὸς ὁδὸς «Ἀπολομαρία», 250 μ. ἀρι-στερὰ τῆς Μητρόπολης τῶν Ἁγ-ίων Βικτωριῶν, κεραιμένη μετὰ τὸ 1881. Ἀπέναντι, τὸ Γυμνά-σιο τῆς Χίου και ἡ Βιβλιοθήκη Κοραῖ, τέταρτη οἱ μέγιστος στην Ἑλλάδα, με 95.000 τό-μος. Στὸ ἔθῶ κτίριο εἶναι και τὸ ἐθνολογικὸ και Λαογραφικὸ Μουσειο του Σουλῶγος Ἀρ-γέντη.

Στὰ νότια τῆς γῆρας βρι-σκειται ἡ περιοχὴ Κάμπος, ἀ-

πολύτως πεδινή, γεμιάτη περι-θῶλια ἐπεριδοῦσῶν, με τὰ φη-μοῖα τῆς Χιώτικης μονατηρίας. Τὴν ἄνοιξη ἡ περιοχὴ ἀνοθεῖ-ρεται ἀπ' τὴν ἀπέραντη ἀνοθη-ρία. Ἐδο και σὴ γῆρα περι-

πολύτως πεδινή, γεμιάτη περι-θῶλια ἐπεριδοῦσῶν, με τὰ φη-μοῖα τῆς Χιώτικης μονατηρίας. Τὴν ἄνοιξη ἡ περιοχὴ ἀνοθεῖ-ρεται ἀπ' τὴν ἀπέραντη ἀνοθη-ρία. Ἐδο και σὴ γῆρα περι-

πολύτως πεδινή, γεμιάτη περι-θῶλια ἐπεριδοῦσῶν, με τὰ φη-μοῖα τῆς Χιώτικης μονατηρίας. Τὴν ἄνοιξη ἡ περιοχὴ ἀνοθεῖ-ρεται ἀπ' τὴν ἀπέραντη ἀνοθη-ρία. Ἐδο και σὴ γῆρα περι-

πολύτως πεδινή, γεμιάτη περι-θῶλια ἐπεριδοῦσῶν, με τὰ φη-μοῖα τῆς Χιώτικης μονατηρίας. Τὴν ἄνοιξη ἡ περιοχὴ ἀνοθεῖ-ρεται ἀπ' τὴν ἀπέραντη ἀνοθη-ρία. Ἐδο και σὴ γῆρα περι-

πολύτως πεδινή, γεμιάτη περι-θῶλια ἐπεριδοῦσῶν, με τὰ φη-μοῖα τῆς Χιώτικης μονατηρίας. Τὴν ἄνοιξη ἡ περιοχὴ ἀνοθεῖ-ρεται ἀπ' τὴν ἀπέραντη ἀνοθη-ρία. Ἐδο και σὴ γῆρα περι-

πολύτως πεδινή, γεμιάτη περι-θῶλια ἐπεριδοῦσῶν, με τὰ φη-μοῖα τῆς Χιώτικης μονατηρίας. Τὴν ἄνοιξη ἡ περιοχὴ ἀνοθεῖ-ρεται ἀπ' τὴν ἀπέραντη ἀνοθη-ρία. Ἐδο και σὴ γῆρα περι-

πολύτως πεδινή, γεμιάτη περι-θῶλια ἐπεριδοῦσῶν, με τὰ φη-μοῖα τῆς Χιώτικης μονατηρίας. Τὴν ἄνοιξη ἡ περιοχὴ ἀνοθεῖ-ρεται ἀπ' τὴν ἀπέραντη ἀνοθη-ρία. Ἐδο και σὴ γῆρα περι-

πολύτως πεδινή, γεμιάτη περι-θῶλια ἐπεριδοῦσῶν, με τὰ φη-μοῖα τῆς Χιώτικης μονατηρίας. Τὴν ἄνοιξη ἡ περιοχὴ ἀνοθεῖ-ρεται ἀπ' τὴν ἀπέραντη ἀνοθη-ρία. Ἐδο και σὴ γῆρα περι-

πολύτως πεδινή, γεμιάτη περι-θῶλια ἐπεριδοῦσῶν, με τὰ φη-μοῖα τῆς Χιώτικης μονατηρίας. Τὴν ἄνοιξη ἡ περιοχὴ ἀνοθεῖ-ρεται ἀπ' τὴν ἀπέραντη ἀνοθη-ρία. Ἐδο και σὴ γῆρα περι-

πολύτως πεδινή, γεμιάτη περι-θῶλια ἐπεριδοῦσῶν, με τὰ φη-μοῖα τῆς Χιώτικης μονατηρίας. Τὴν ἄνοιξη ἡ περιοχὴ ἀνοθεῖ-ρεται ἀπ' τὴν ἀπέραντη ἀνοθη-ρία. Ἐδο και σὴ γῆρα περι-

πολύτως πεδινή, γεμιάτη περι-θῶλια ἐπεριδοῦσῶν, με τὰ φη-μοῖα τῆς Χιώτικης μονατηρίας. Τὴν ἄνοιξη ἡ περιοχὴ ἀνοθεῖ-ρεται ἀπ' τὴν ἀπέραντη ἀνοθη-ρία. Ἐδο και σὴ γῆρα περι-

πολύτως πεδινή, γεμιάτη περι-θῶλια ἐπεριδοῦσῶν, με τὰ φη-μοῖα τῆς Χιώτικης μονατηρίας. Τὴν ἄνοιξη ἡ περιοχὴ ἀνοθεῖ-ρεται ἀπ' τὴν ἀπέραντη ἀνοθη-ρία. Ἐδο και σὴ γῆρα περι-

πολύτως πεδινή, γεμιάτη περι-θῶλια ἐπεριδοῦσῶν, με τὰ φη-μοῖα τῆς Χιώτικης μονατηρίας. Τὴν ἄνοιξη ἡ περιοχὴ ἀνοθεῖ-ρεται ἀπ' τὴν ἀπέραντη ἀνοθη-ρία. Ἐδο και σὴ γῆρα περι-

πολύτως πεδινή, γεμιάτη περι-θῶλια ἐπεριδοῦσῶν, με τὰ φη-μοῖα τῆς Χιώτικης μονατηρίας. Τὴν ἄνοιξη ἡ περιοχὴ ἀνοθεῖ-ρεται ἀπ' τὴν ἀπέραντη ἀνοθη-ρία. Ἐδο και σὴ γῆρα περι-

πολύτως πεδινή, γεμιάτη περι-θῶλια ἐπεριδοῦσῶν, με τὰ φη-μοῖα τῆς Χιώτικης μονατηρίας. Τὴν ἄνοιξη ἡ περιοχὴ ἀνοθεῖ-ρεται ἀπ' τὴν ἀπέραντη ἀνοθη-ρία. Ἐδο και σὴ γῆρα περι-

πολύτως πεδινή, γεμιάτη περι-θῶλια ἐπεριδοῦσῶν, με τὰ φη-μοῖα τῆς Χιώτικης μονατηρίας. Τὴν ἄνοιξη ἡ περιοχὴ ἀνοθεῖ-ρεται ἀπ' τὴν ἀπέραντη ἀνοθη-ρία. Ἐδο και σὴ γῆρα περι-

πολύτως πεδινή, γεμιάτη περι-θῶλια ἐπεριδοῦσῶν, με τὰ φη-μοῖα τῆς Χιώτικης μονατηρίας. Τὴν ἄνοιξη ἡ περιοχὴ ἀνοθεῖ-ρεται ἀπ' τὴν ἀπέραντη ἀνοθη-ρία. Ἐδο και σὴ γῆρα περι-

πολύτως πεδινή, γεμιάτη περι-θῶλια ἐπεριδοῦσῶν, με τὰ φη-μοῖα τῆς Χιώτικης μονατηρίας. Τὴν ἄνοιξη ἡ περιοχὴ ἀνοθεῖ-ρεται ἀπ' τὴν ἀπέραντη ἀνοθη-ρία. Ἐδο και σὴ γῆρα περι-

ΦΡΕΝΤΖΟΤ — ΦΡΑΓΚΑΚΗ ΙΩΑΝΝΑ

Ἰατρος — Μικροβιολόγος

Κονδύλη 1 ΜΑΡΟΤΣΙ τηλ. 8049134

Λέγεται 7.30 — 10 π.μ.

καθημερινῶς

ΦΡΑΓΚΑΚΗΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ

Χειρουργός — Οφθαλμολογολόγος

Κονδύλη 1 ΜΑΡΟΤΣΙ τηλ. 8049134

Λέγεται 6—8 π.μ. καθημερινῶς

πλὴν Σαββάτου.

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Η μελέτη της ζωής και των έθιμων του λαού, μας κάνει να ελεγχούμε πιο βαθιά στην ανθρώπινη ψυχή, που με την απλότητα και τις φυσικές εκδηλώσεις της γίνεται περισσότερο αγαπητή. Παράλληλα όμως με την αστικοποίηση της ανθρώπινης κοινωνίας αποτελεί και ένα τόπο προσέγγισης των ανθρώπων μεταξύ τους, καθώς τους κάνει να αντιλαμβάνονται την κοινή λαϊκή τους προέλευση.

Ένα κομμάτι της ανθρώπινης ζωής ή παιδική ηλικία θεωρείται ο μεγαλύτερος συνεχιστής των λαϊκών έθιμων και παραδόσεων να είναι κυρίως λόγος:

α) Έπειδή το παιδί παρακολουθεί με ενδιαφέρον και εντυπωσιάζεται από τα διάφορα έθιμα και τις άφηγίσεις των μεγάλων.

β) Έπειδή οι μεγάλοι διατηρούν πολλά από τα έθιμα

τους για χάρη του παιδιού.

γ) Γιατί πολλά έθιμα που άχρηστα γίνονται βρίσκουν καταφύγιο στα παιχνίδια των παιδιών.

Έτσι λοιπόν μπορούμε να πούμε ότι τα παιδικά παιχνίδια με τις φυσικές πρωτοβουλίες και εμπνεύσεις τους αποτελούν μία μικρογραφία της φυσικής ανθρώπινης ζωής και των παραγωγικών σχέσεων που επικρατούν στους διάφορους τόπους.

Η μελέτη των παιχνιδιών έχει πάρα πολλά να μας δώσει: «ά την ιστορία, την γλώσσα, την ψυχολογία και την κοινωνιολογία κάθε τόπου, εξετάζοντας πάντα τις λαϊκές μορφές τους, οι οποίες είναι οι ρίζες του σπουδαιότερου εξελιγμένου «SPORT».

Έτσι λοιπόν η παρακολούθηση των λαϊκών παιχνιδιών και άγωνισμάτων, μπορεί να φανεί χρήσιμη και στην άλλη

τική πλευρά της κοινωνικής μας ζωής, που συνεχώς αλλάζει μορφή άκολουθώντας γενόφερτα πρότυπα.

Κάνοντας λοιπόν μία σύγκριση μεταξύ των παιχνιδιών της σημερινής εποχής και της 10 ετίας του 50 και 60, θα παρατηρήσουμε ότι η κοινωνική εξέλιξη και η βιομηχανοποίηση της σημερινής ζωής δεν άφησε άνεπηρέαστα και τα παιδικά παιχνίδια, με συνέπεια το σημερινό παιδί κατά την διάρκεια του παιχνιδιού του από ενεργό στοιχείο να μεταβληθεί σε παθητικό, άπλο παρατηρητή (τρανκίνα, κορδιστά παιχνίδια κ.λ.π.).

Παράλληλα δέ και τα διάφορα μιμητικά παιχνίδια έχουν αλλάξει και εκφράζουν και αυτά τις διάφορες ξενοφερτες τάσεις που επικρατούν σήμερα (κλόν—μπεύ, σερφίης, κάρτες κ.λ.π.).

Παράλληλα όμως για να υπάρξει ή δυνατότητα σ' ένα σημερινό παιδί να παίξει πρέπει να διατηρηθεί ένα ποσό, μικρό ή μεγάλο, δέν έχει σημασία, σε αντίθεση με τα παιδιά της 10ετίας του 50 ή 60 που οι οικονομικές δυνατότητες δέν τους επέτρεπαν να δοξάζουν ούτε δεκάδα για τό παιχνίδια τους, και έτσι εκ των πραγμάτων ήταν αναγκαζόμενα να χρησιμοποιούν άτι άλικο τόσους παρτίες άρθου ή φτίης. Έπί πλέον δέ στα διάφορα μιμητικά παιχνίδια της εποχής εκείνης μπορούσαμε να αναγνωρίσουμε τόσους άπλους τρόπους ζωής των μεγάλων (κουμπάρς, άντρίστουνα, γιατρούς, δασκάλες) σάν αυτό να ήταν ή προετοιμασία για τήν φυσική διαδοχή τους.

Σ' αυτά λοιπόν τα παιχνίδια θ' αναφερθούμε στή συνέχεια. Άπό τήν μία για να τά θεωρήσούν οι παλίοι και να τήν θεωρήσουν οι νέοι και άπό τήν άλλη γιατί πιστεύουμε ότι ή αλληγορία και καταγραφή τους αποτελεί μία υποχρέωση προς τήν λαϊκή μας παράδοση.

Ο ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

Την παραμονή των Χριστουγέννων ο πολιτιστικός σύλλογος του χωριού μας διοργάνωσε μία όφρα έκδηλωση για τά παιδιά τό χωριού στή αίθουσα τό Δημοτικό σχολείου. Έπει τά παιδιά άπάγγειλαν ποιήματα και τραγουδιών διάφορα χριστουγεννιάτικα τραγούδια που τόσά τά έμαθε ο παππάς τό χωριού. Στή γιορταστική αυτή έκδηλωση συμμετείχε σχεδόν όλο τό χωριό, δ δάσκαλος, ο πατήρ—Γρηγόρης Παυλάκης κι δ κ. Κων/νος Θεοφιλιός που έπαιξε είδικά στό χωριό για να μοιράσει παιχνίδια σ' όλα τά παιδιά. Με τά τό κέρασμα γλυκιών και ποτών, έγινε ή Γενική Συνέλευση τό Συλλόγου.

Ο Πρόεδρος κ. Γιώργης Άρνίθης έκανε τόν άπολογισμό τό συλλόγου, που είχε πράγματι πλούσια δραστηριότητα. Διοργάνωσε έκδρομές, έκδωσε ήμερηλιό, δεινδροφίτες και νόχρηστους γόβους, έκανε χορούς, και άλλα πολλά που δίνουν ζωή και ζωντάνια στό χωριό, και παράλληλα γίνεται παράδειγμα για μίμηση άπό τόσους άλλους συλλόγους. Πιστεύουμε ότι και στό μέλλον με τήν άμνηνη προσπάθεια όλου τό Συμβουλίου και με τήν συμπάρασταση των συγχωριανών μας δ πολιτιστικός σύλλογος τό χωριού μας θα κάνει ακόμα πιο καλύτερα πράγματα για τό περί τό χωριού και των συγχωριανών μας.

«ΤΟ ΑΓΙΟΜΑΡΚΑΚΙ»

«Τό Μοναστήρι τ' Άγιου Μάρκου Ψηλά εις τήν Βουνοκορφή στό πεδία, στό θμάρδι είναι μοναστήρι δίλλεινο και στέκει με χαμάρι. Έχει πιστά ύπηρητηθεί άπό Τεραμονάχους κτήτορας δ Παρθένιος όπου έπρωτασκήτησεν μες τήν σπηλιάν τό δάσους. Η άσκησις που πέρας δέν πήγαινε τό κάκου τό μοναστήρι έκτισε τήν σκήτη τ' Άγιου Μάρκου. Πολλό δσκαλο ήτανε τό κτίριο ν' άρτίσουν οι Βασιλευστικοί τρέσανε νά τόν έσοφίσουν. Έπει έκάνο στό δονό έκάνοε καμιά μέση άπέστει τήσανε γιατί ήτανε σάβανο. Νερό άπό τόν πλάτανο

τουλούμα κουβαλοσαν στό ζωα τά φορτώνανε και διαστικά λαλοσαν. Τό πρώτο έκκλησάκι κάνανε κι είδαν τήν προκοπή τους τόν Μάη και τόν Άγίουστο κάνανε τή γιορτή του. Και τώρα άκόμα τό κρατούν στό δόσος καταβαίνουν νέοι και γέροι νά γλεντούν μαζί και να χορεύουν. Κι' όταν στήνει δ έσπερινός με κωδωνοκροσία όλοι άντηροφίζουε και πών τήν έκκληστία. Φραγκούλης Στακιάς

ΒΡΕΘΗΚΑΝ ΑΡΧΑΙΑ ΣΤΟ ΑΙΠΟΣ

Όνάδα αρχαιολόγων όπό τήν διεθνή ομάδα καθήγητή της αρχαιολογίας τό πανεπιστήμιον Άθηνών κ. Β. Λαμπρινουδάκη άνακάλυψε αρχαιο γροσσά οικιστά όπό 4ου π.κ. αιώνα στό Αίπος.

Τά εθρήματα μελετώνται με μεγάλη προσοχή άπό τούς αρχαιολόγους.

Μέ άφορμή τό χρονογράφημα τό προγγυόμενου φύλλου «Τό Άγιωμαρκάκι» δ συγχωριανός μας Φραγκούλης Στακιάς έστειλε τό παραπάνω ποίημα, που τό έγραψε διαβάζοντας τήν εφημερίδα μας. Είναι γνωστό ότι δ κ. Στακιάς έχει μία έμφυτη ικανότητα νά τράπει στίχους, ικανότητα που τήν είχε πολύ περισσότερο ο πατέρας του δ μπαρμπά — Φωτοφάκος που συνήθε να συζητά με στίχους. Δυστυχώς όμως άπ' αυτά τά «πηγάδια» ποιήματα που τά έλεγε σε διάφορα κατά περίπτωση ελάχιστα είναι γνωστά σε μάζ.

Σέ άλλο φύλλο θα γράφουμε σχετικά.

ΔΕΝ ΜΑΣ ΔΟΘΗΚΕ ΕΚΠΟΣΗ

Παρά τίς προσπάθειες του Συλλόγου μας δέν κατορθώθηκε να μάζ δοθεί έκπωση για τίς μέρες τό Πάσχα σε όσους θα πάνε στό χωριό μας οργανωμένα. Νομίζουμε ότι ή Ναυτιλιακή Έταιρεία, πρέπει να έπιθανεί τέτοιες προποβολές των συλλόγων που τελικό στόχο έχουν τήν ζωογόνηση τό χωριού μας. Μία έκπωση 10—20% ο που γίνεται για τά έκδρομικά πρακτορεία μπορεί κάλλιστα να γίνει και για συλλόγους που κάνοο οργανωμένες έκδρομές. Γιατί τά είσηγήρια τά έκδοθούν άπό τό Κεντρικό Πρακτορείο και θα κερδίσει ή Έταιρεία τό 8% ο που δίνει προμήθεια στα πρακτορεία δηλοσασιατικά με έκπωση 10% δέν χάνει τίποτε ή Έταιρεία.

ΟΙ ΣΥΓΓΙΛΟΝΟΣΟΙ ΔΙΔΥΣΑΝ ΣΥΛΛΟΓΟ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Μέ τήν επωνυμία «Άγία Παρασκευή» οι Ζωριανόσοι της ΑΤΤΙΚΗΣ Έθρας Σύλλογο. Τό προσωρινό άσκησίο έθελό το Σύλλόγου άποστέλνδν οι έξής:

- 1) Παν. Βαρέλας, πρόεδρος,
- 2) Δ. Παπαγιωργιάκης, άντιπρόεδρος,
- 3) Ν. Εκκολάκης, Γεν. Γραμματέας,
- 4) Δ. Σγουράκης, Ταμίας και μέλη οι κ. κ. Μαν. Φιριππίης, Μάριος Κοκολάκης και Ίάκ. Σαγιός.

Αυξάνονται οι γηροφόροι στή Χίο

Αύξηση των έγγεγραμμένων στους έκλογικούς καταλόγους τό Νησιού Χίου παρατηρήθηκε μετά τήν άναθεώρηση των εκλογικών καταλόγων τό 1980.

Ο αριθμός των νέων ψηφοφόρων φθάσε τόσους 1960. Συνολικά σήμερα είναι έγγεγραμμένοι 49.388 εκλογείς, έναντι 48.428 εκλογέων που ήταν έγγεγραμμένοι στις εκλογές τό 1977.

ΑΥΞΗΘΗΚΕ ΤΟ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΟ ΕΙΣΙΤΗΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΧΙΟ

Μεγάλη αύξηση έκανε ή Όλυμπιακή στό αεροπορικό εισιτήρια έσωτερικά άπό τήν 1η Γενάρη. Έτσι άπό 1190 δραχ. που ήταν πριν τό εισιτήριο για τή Χίο, έγινε 1490, δηλαδή άύξηση 25% ο άρκετά μεγάλη άλλά κανείς ύπ' όψη του τίς άδύσεις των μισθών και των ήμερησίων που έκανε ή Κεντρική. Όπως πάει τό τάξιό με τό άεροπλάνο θα γίνει για πολύ άγίους δεδωμένοι ότι τόν Άπ'όλιό ετοιμάζεται κι άλλη αύξηση.

ΠΡΑΣΙΝΟ ΦΩΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΟΤ

Τίς μέρες αυτές δ Ε.Ο.Τ. έγκρινε τήν καταλήγόντσα τού οίκου μας για τήν άνέγερση τού κτιρίου. Μετά άπ' αυτό δ μηχανικός τού Συλλόγου μας θα ύποβάλλουν τήν προμελέτη για τό κόστος κατασκευής τού κτιρίου και στή συνέχεια τά σχέδια, με στόχο μέσα τό καλοκαίρι ν' άρχίσουμε τή διαδοκασία δανείου και θεμελίωσης.

ΧΙΩΝΙΑ ΚΑΙ ΠΟΥΓ ΚΥΡΟ ΣΤΗ ΧΙΟ

Η φετινή θαρμειμωνιά δέν έκανε εξαίρεση στήν Χίο. Χιόνια, βροχές και θεμελιώδεις άνεμοι επικρατοσαν σχεδόν όλο τόν Γενάρη. Πολλά βροχολόγια τού πλεύου και των άεροπλάνων μετακόπησαν άπ' τήν κακοκαιρία. Τά χιόνια κάλυψαν τίς θρεινές περιοχές και ιδιαίτερα τά βορειόχωρα που άποκλείσθηκαν άπ' τό ύπόλοιπο νησί. Στο χωριό, οι δυνατοί άνεμοι έκαναν ζημιές σε κλαδιά δένδρων και σε περιβάλλια. Οι βροχές ήταν πολλές και καταρρακτώδεις. Ό φετινός χειμώνας ήταν άπό τούς βαρύτερους των τελευταίων χρόνων.

ΔΩΡΕΑ

Ό συγχωριανός μας Νικόλαος Α. Φετοκάκης δώρησε στό χωριό μας 40.000 γην τήν άλοκλήρωση τού μνημείου πεσόντων που θα τοποθετηθεί κοντά στό οικόπεδο τού συλλόγου μας στό «Πεντάκι».

ΧΙΩΤΙΚΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΟΙ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΟΥΣ

1. Αγιογούσων—Βολέττα 5-7 Ίλίσια Νικόλ. Ψαρός.
2. Αγιογούσων—Άνδριανούπλεως 59 Κασσαρινή Έλευθερ. Κολοκυθάς.
3. Αφροδισίων—Πρέσπας 33 Περιστέρι Συμεών Κορούσης.
4. Νέων Οίνουσων—Κοτζιαδών 29 Άγ. Βασίλειος Πειραιεύς Άννα Ντούζλοτζη.
5. Άρμολούσων—Β. Ούγκώ 14 Άθήναι Γεώργιος Λιβανός.
6. Βασιλειωτικών—Σολωνός 125 Νικόλ. Θρουβάλας.
7. Άπανταχού Βικιανών—Ασκλησιού 3 Νίκαια Ίλιος Κανδήλωρος.
8. Βολέτωνών—Ήθης 14 Πολ. Φάληρα Ίωάννης Κουγιούλης.
9. Βρονταδούσων—Ματζαριωτάκη 82 Καλλιθέα Γρηγόριος Μπαχός.
10. Δαφνουσών—Άνδριανού 36 Κερρασίνοι Άλέξαν. Φιριππίδης.
11. Έλατοούσων—Θήρας 11 Κυψέλη Μιχαήλ Μπυλίρης.
12. Ζυφιανούσων—Κεφαλληνίας 4 Κ. Χαλάνδρι Παναγ. Βαρέλας.
13. Καλαμιτούσων—Θεμιστοκλέους 4 Άθήναι Γεώργιος Βεργίτης.
14. Φιλοπ. Καρδαμύλων—Τσαμαδού 46 Στόδ Γιαννακίουλου Άναστασίος Ποδής.
15. Καλλιμασιωτών—Άλαμόνας 4 Ν. Ήράκλειον Έλευθεριος Μουζάκης.
16. Κουρουσιωτών—Νοταρά 50 Πειραιεύς Ίωάννης Βοριάς.
17. Λιβανομούσων—Θερμοπυλών 16 Άθήναι Ίωάννης Σίσκος.
18. Μεσολιουσών—Πανεπιστημίου 46 Άθήναι Άλέξανδρος Άργυρούδης.
19. Νεοχωρούσων—Άλώης 16 Κ. Πετράκωτα Δημήτριος Σωτηράκης.
20. Νενητσιωτών—Άκαδημίας 57 Άθήναι Κωνσταντίνος Χαλκούσης.
21. Όλυμπούσων—Ψαρών 58 Άθήναι Σαϊντάνης.
22. Ποταμούσων—Ρένου Λάμπηλετ 14 Καμίνα Κωνσταντίνος Καζάς.
23. Πυργούσων—Πειραιεύς 37-39 Άθήναι Ίσιδωρος Παντελάρος.
24. Πιτυαυών—Τσαμαδού 36 Πειραιεύς Γεώργιος Φράγκος.
25. Πηλοπυλωνιανών—Πανεπιστημίου 42 Άθήναι Βασίλειος Λαός.
26. Τριπούσων—(Άγ. Συμεών) Γεώργιος Μαλαφής.
27. Ψαριανών—Άγ. Κωνσταντίνου 4 Πειραιεύς Δημήτριος Άνδριάνας.
28. Άδαφώτης—«δ Κοραής» Κορνάρου 4 Φαφαλιός.

ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ ΚΟΥΚΛΩΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΘΕΟΦΙΛΙΔΗΣ

— * —
 ΚΑΛΥΜΝΟΠΟΛΕΩΣ 4 (Πλησίον Δημαρχείας)
 ΚΕΡΑΤΣΙΝΙ—ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ
 — * —
 ☎ 46.16.029